

Maastricht Noordoost Klankbordgroep Limmel/Nazareth

Vervolgadvies juli 2009

1. **Introductie**

Doel

De klankbordgroep heeft bij de totstandkoming van de WOP's (wijkontwikkelingsplannen) een eigen rol, te weten gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen aan de kerngroep. In dit document worden de adviezen/voorstellen weergegeven zoals besproken tijdens de vergaderingen in 2009. De kerngroep heeft de klankbordgroep verzocht dit aanvullend advies uit te brengen over het concept WOP versie december 2008.

De eerder door de klankbordgroep vastgestelde adviezen & voorstellen en de reactie van Kerngroep hierop kwamen tot stand voordat dit concept WOP bij de klankbordgroep bekend was. In de bijeenkomst van maart nam de klankbordgroep kennis van de reactie van de kerngroep op deze adviezen en voorstellen, zonder verdere aan- of opmerking.

Leeswijzer: De adviezen, voorstellen en signalen die in de periode maart tot en met juli 2009 door de Klankbordgroep zijn opgesteld, zijn allen aangeduid met Juli 2009. De kerngroep heeft hierop nog geen reactie kunnen formuleren. De door de klankbordgroep in december 2008 opgestelde adviezen, voorstellen en signalen zijn nu nog evenzeer van kracht en dus opgenomen in dit vervolgadvies. Voor de herkenbaarheid heeft de tekst een zwarte achtergrond en de reactie van de Kerngroep hierop is omljnd.

2. **Besproken thema's klankbordgroep**

Tot nu toe zijn de volgende thema's aan de orde geweest:

- update korte termijnacties en bewonersinitiatieven
- uitgangspunten WOP november 2008
- wonen en woonomgeving
- jeugd, onderwijs en opvoedingsondersteuning
- integratie en participatie
- werk en werkgelegenheid
- veiligheid
- toelichting demografische ontwikkelingen aan de hand van hoofdpunten rapport "Krimpen aan de Maas"

Opmerking:niet besproken lichamelijke en geestelijke gezondheidszorg

3. Adviezen, voorstellen, signalen naar aanleiding van het Concept WOP november 2008 en de verdere invulling van de zogenaamde Sociale Pijler

3.1 Algemeen juli 2009

1. Het leidend uitgangspunt dat de individuele burger en de wijk als totaal erop vooruit moet gaan wordt ondersteund. Sociale binding van bestaande en nieuwe bewoners in de wijk is hiervoor voorwaarde
2. De klankbordgroep stelt vast dat er in het WOP een (cijfermatige) onderbouwing ontbreekt in relatie tot bevolkingskrimp, vergrijzing, vergroening,verdunding, bevolkingsprognose etc. Deze gegevens zijn wezenlijk om te komen tot een goede afweging en keuze over aantallen/typen woningen/ mogelijke sloop/renovatie en ingrepen/verbetering in de openbare ruimte. Deze onderbouwing moet alsnog toegevoegd worden
3. Er is extra aandacht nodig voor de effecten van de financieel/economische crises en de reactie van de marktbehoefte op korte en middenlange termijn

4. De buurt moet op alle kenmerken uit de buurtpeiling toegroeien naar een gemiddelde buurt in Maastricht
5. Limmel aan de Maas moet er komen, essentieel voor een kwalitatieve wijk met voldoende draagvlak en volume voor de noodzakelijk voorzieningen (school/winkels etc) en de aanpak van de sociale problematiek
6. Vorenstaande motivatie geldt ook voor het slechten van de spoorwegovergang, de oversteekbaarheid van de Meerssenerweg en het ondergronds brengen van de hoogspanningskabels. Met name de laatste 2 punten zijn harde voorwaarden. De gehele Meerssenerweg behoeft aandacht op het gebied verkeersveiligheid en leefbaarheid
7. Maak mensen weer trots op hun woning en hun buurt: vergroot (sociale) participatie, leefbaarheid en veiligheid

Toevoeging Klankbordgroep december 2008 Noordoost algemeen

Maastricht Noordoost algemeen

- Woningbouw: aandacht voor dilemma grootschaligheid, vernieuwing en woningbouw in tijd van krimp
- Bevorderen van sterke winkelfunctie en andere voorzieningen (commercieel/niet commercieel)
- Goede bereikbaarheid van winkels tijdens werkzaamheden ondertunneling.
- Extra aandacht voor gehandicapten (openbare ruimte, woningen)
- Veel projecten (A2, sloop, nieuwbouw, sociaalgerichte projecten etc.) in voorbereiding. Dit maakt mensen onzeker. Het is van wezenlijk belang dat afspraken en toezeggingen nagekomen worden, anders lopen de ontwikkelaars (m.n. gemeente en corporaties) het risico ongeloofwaardig te worden. Maak zo snel mogelijk duidelijk wat er in de buurten staat te gebeuren, blijf inlichten/communiceren ook al kun je concreet nog geen informatie verstrekken. Geef dan informatie over het proces, stand van zaken, reden stagnatie etc. Denk na en luister naar bewoners. Niet zo vaak teruggrijpen op negatieve punten, wijk positief benaderen! De indruk is dat er (te)veel instituten zijn die nogal eens langs elkaar heen werken

Reactie kerngroep december 2008 Noordoost algemeen:

- Bij de verdere invulling van het WOP zal terdege rekening worden gehouden met economische, demografische en sociale ontwikkelingen. Het hebben van duurzame, passende en aantrekkelijke
- Commerciële en niet-commerciële voorzieningen zijn een absolute voorwaarde om een vitale en prettige buurt/wijk te realiseren. Hierop wordt maximaal ingezet.
- De goede bereikbaarheid van wijken tijdens de bouwactiviteiten (A2 en WOP) is inderdaad een wezenlijk aandachtspunt bij de opzet en uitvoering van het A2-project en het WOP
- De woonomgeving wordt passend ingericht voor alle bewoners, het is terecht dat er extra aandacht wordt gevraagd voor de gehandicapten.
- Communicatie over de plannen en de uitvoering hiervan is en blijft een van de belangrijkste succesfactoren en vereist constant een zorgvuldige invulling

Samengevat komt het er op neer dat vorenstaande aandachtspunten worden onderkend. Zij zullen aandacht krijgen in het WOP en bij de (uitwerking van de) communicatie.

Toevoeging Klankbordgroep december 2008 Limmel en Nazareth algemeen

Prioriteiten/aandachtspunten en voorstellen Limmel en Nazareth algemeen

1. Spoedige aanleg van tunnel onder spoor en Meerssenerweg en ter hoogte van Hoolhoes het ondergronds brengen van de elektriciteitskabels
2. Breed en stevig aanbod van voorzieningen zoals: school, directe aanwezigheid van professionals, winkels. Het voorzieningenpakket is momenteel onder de maat met directe gevolgen voor leefbaarheid waardoor levensvatbaarheid van de buurten in het geding komt
3. Spoedige beslissing over Limmel aan de Maas en centrumplan Nazareth
4. Woningen: kwalitatief goed, betaalbaar, gevarieerd woningaanbod. Renoveren van oudere woningen, een op de buurt toegesneden woningtoewijzing, extra aandacht voor meer seniorenwoningen, studentenhuizen niet ten koste van gezinswoningen, aanpak van "overlast" door studenten en buurt gezamenlijk afspraken te laten maken
5. Speelvoorzieningen en meer activiteiten voor kinderen/jeugd/jongeren
6. Aanpak verkeersontsluiting Limmel. Realisatie van P&R en lightrail zou niet voor moeten lopen op aanleg tunnel. Bewoners van Limmel komen dan zowel aan de West- als ook aan de Oost/zuidzijde helemaal de wijk niet meer uit. Voorstel: voor "the time being": compenserende maatregelen als gratis OV, extra ondersteuning voor begeleiding kinderen (school-Meerssenerweg)

Reactie kerngroep december 2008 Limmel/Nazareth algemeen:

De aangeduide prioriteiten 1, 2 en 4 worden in grote lijnen onderkend en ook zij worden opgenomen en uitgewerkt in het WOP. Punt 3. Het centrumplan Nazareth is een korte termijnactie. Hierover is in de Stuurgroep van 29.10.2008 een besluit genomen. Er is gekozen om meteen te koersen op een definitieve ontwikkeling van de Hoolhoeslocatie als de structurele oplossing voor het nieuwe hart voor Limmel/ Nazareth (ongelijkvloerse oplossing Balijeweg/spoorovergang, ondergronds brengen hoogspanningsleidingen, nieuwe brede school, nieuw winkelcentrum, kleinschalig verpleegcentrum, woningbouw).

iermee komt de ontwikkeling van een nieuwe supermarkt in Nazareth te vervallen. De ontwikkelingen van seniorenwoningen gaat wel door.

Uitbreiding met het plan Limmel aan de Maas biedt DE kans voor Limmel maar ook voor Nazareth als het gaat om versterking van de leefbaarheid in brede zin en realisering van noodzakelijk levensvatbare voorzieningen. De mogelijkheid tot realisatie is echter in particuliere handen.

Er wordt ingezet om in 2009 terzake helderheid en een beslissing te verkrijgen. Uitbreiding Mosa wordt m.n. door de buurtraad Limmel negatief ervaren, m.n. door overlastverwachting en wantrouwen naar Mosa en gemeente om dit punt adequaat te regelen respectievelijk te handhaven.

De "overlast" studenten zal in januari 2009 als een van de eerste prioriteiten worden aangepakt door het Buurtveiligheidsteam.

De speelvoorzieningen krijgen in 2009 e.v. extra aandacht en lopen er een aantal bewonersinitiatieven op dit vlak. De huidige inzet van het jeugd/ en jongeren werk blijft gehandhaafd. Vanaf jan. 2009 wordt de zogenaamde kidsbus ingezet.

Bij de uitwerking en realisering van de ongelijkvloerse kruising zal aandacht worden besteed aan een veilige en goede bereikbaarheid van Limmel, resp. Nazareth via de Balijeweg.

3.2 Wonen en woonomgeving juli 2009

1. Realiseer voldoende woningvariatie (**rekening houdend met de huidige variatie in de bestaande koopwoningen**) en denk dan met name aan: seniorenwoningen op maat; (kleinschalig) appartementencomplex van seniorenwoningen/gezamenlijke ruimte; levensloopbestendige woningen/op maat aan te passen; woon-werkhuizen; meer generatiewoningen; betaalbare woningen voor (starters)
2. De verhouding huur/koop 60-40, **per buurt**, kan ook bereikt worden door ruimere mogelijkheden te bieden bestaande huurwoningen te kopen, eventueel na renovatie. Bij huur de helft goedkopere sociale huur en de helft duurdere huur. Nieuwbouw dient vooruitstrevend en duurzaam te zijn. Hierdoor kan sloop deels voorkomen worden en krijgen een deel van de huidige bewoners de kans te blijven. Voorkom zoveel als mogelijk gebruik wisselwoningen
3. Met name bij sloop dient er slim gefaseerd te worden zowel in tijd als per straat/blok. Bovendien moet er flexibiliteit worden ingebouwd indien veranderende inzichten/omstandigheden hierom vragen. Communiceer in alle helderheid de motieven die leiden tot wel/niet slopen en ook de reden waarom dat op een bepaalde wijze wordt gefaseerd
4. Nieuwe opzet woonruimteverdeling met invalshoek: - wooncarrière in eigen wijk; - relatie met sociale structuren/ verenigingsleven; - mensen die een baan hebben; - woningdifferentiatie: verbetering leefbaarheid en veiligheid
5. Mensen die gaan verhuizen (vanwege sloop) zullen geen energie meer steken in sociale kwaliteit van de wijk, dit in tegenstelling tot blijvers en nieuwkomers in de wijk, aandacht voor de nadelige effecten hiervan
6. Bewoners strenger aanspreken op verwaarlozing huis, tuin en portiek (door corporatie en veilige buurtenteams): preventief via gedragscodes per straat/blok en curatief door consequent te handhaven
7. Pak problematiek huisjesmelkers aan

Toevoeging Klankbordgroep wonen en woonomgeving december 2008

- Behoud en versterk de goede kanten van Limmel t.w. arbeiderswijk met dorpskarakter, dicht bij de binnenstad. Sterk verenigingsleven en saamhorigheidsgevoel (zeker ten zuiden van Balijeweg)

Prioriteiten/aandachtspunten Limmel:

- Hef ingesloten karakter door verkeerswegen, het spoor en de industrie op, zet minister onder druk om afspraken uit het WAP snel na te komen
- Voorkom toevoegen nieuwe industrie dicht bij Limmel (uitbreiding Mosa wordt als negatief gezien)
- Zorg voor goede voorzieningen
- Behoud oude dorpskern/plein en maak dit groener
- Uitbreiding Limmel aan de Maas is DE kans, echter voorkom dat deze uitbreiding los komt te staan van rest van Limmel. Realiseer m.n. grondgebonden woningen, minder gestapelde bouw
- Bouw eerst en sloop daarna
- Behoud woningtoewijzing op maat, die sociale structuur Limmel versterkt en niet aantast.
- Heb aandacht voor negatieve aspecten van toenemend aantal studentenhuizen, betrek studenten meer en beter bij het sociale leven in Limme.
- Limmel is niet één buurt, heb aandacht voor de scheidslijn tussen Limmel zuidelijk en noordelijk van de Balijeweg. Kijk hier naar maatwerk
- Imago. Kom met "kleine" successen. Niet focussen op dingen die niet doorgaan. Zorg dat mensen zich welkom voelen en een goed beeld krijgen van wat er allemaal kan en is (welkomstproject). Aanstralen kerkgebouw; geeft positieve avondaanzicht van Limmel incl. veiligheid
- Versnelling van uitvoering projecten (Sareptaplein, Entrees Limmel)
- Aandacht voor (toekomstige) functie Kapl. Lochtmanhuis en kerk
- Mogelijkheden creëren voor combinatie van wonen en werken

Prioriteiten/aandachtspunten Nazareth:

- De kerktoren is een herkenningspunt toen de wijk in volle bloei was; kerktoren dient behouden te blijven
- Straten worden beleefd als saai, treurig. Graag een fleurigere aanblik maar wel een bepaalde behoudenheid van de jaren '50 (geen Centre Ceramique). Te denken valt aan vernieuwen asfalt, vernieuwen trottoirbanden, voortuinenproject, verschillende voordeuren bij huurstraten, kleurrijke gevels (denk aan Kasteel Hillenraadweg), bloembakken, groenonderhoud, variatie in groenstroken, rollerbanen (rode fietsbanen waar niet op gereden mag worden) i.v.m. vergrijzing
- Plaats fotowanden op gebouwen over wat er is gebeurd in de wijk, als er iets gesloopt is, als er een nieuw gebouw is ontstaan
- Organiseer straatwedstrijd voor voortuinen, betrek de jeugd erbij
- Woningen. Er is teveel duplex. Meer nieuwbouw met een gevarieerd woningaanbod o.a. zien en daarin variatie van woningaanbod, te denken aan 50-50 koop-huur. Er is vraag naar meer duurdere huurwoningen. Weinig hoogbouw, eventueel meer laagbouwappartementen
- Meer brandgangen en achterommen met afsluiting
- Ten minste één goed werkende pinautomaat in Nazareth
- Behoeftte aan meer en goede winkels (centrumplan) en een bankfiliaal met werkende pinautomaat
- Gratis parkeren moet blijven. Goede/uitbreide parkeervoorziening zeker bij nieuwe supermarkt

Tenslotte zowel voor Nazareth als Limmel geldt:

Pimp my block is een goed project. Beste combi zou zijn een club gemengde jeugd. Hiermee wordt bedoeld een mix van achterstandsjeugd, studenten, kunstenaars en 'gewone' middenstandjeugd. Project zou dus op deze wijze opgepakt moeten worden.

Reactie kerngroep december 2008 Wonen en woonomgeving:

Het behoud van de kerktoren worden door alle partijen van de Kerngroep gedragen, er zijn diverse acties ingezet om het behoud en onderhoud voor de toekomst zeker te stellen, o.a. door een beroep te zullen doen op de gelden die het min. Van WWI beschikbaar heeft gesteld voor dergelijke "monumentale bouwwerken".

De minister van WWI, dhr. E. van der Laan is recent gevraagd de toezegging voor medefinanciering van de geraamde kosten van de ongelijkvloerse kruising en het onder de grond brengen van de hoogspanningskabels zo spoedig mogelijk na te komen.

Zie verder het in nov. 2008 besproken concept WOP en het gestelde onder de punten 3A tot en met 3D. T.a.v. de uitbreiding Mosa moet vastgesteld worden dat hierover de meningen verdeeld zijn, m.n. de bewonersvertegenwoordiging Limmel benadrukt de negatieve effecten van een eventuele uitbreiding van de Mosa. Echter terzake heeft het college reeds besloten dat uitbreiding mogelijk is, indien er voldoende waarborgen zijn dat aan de overlastbezwaren van de buurt tegemoet wordt gekomen. Acties/ingrepen door de Mosa die leiden tot een vermindering van de huidige overlast worden in 2009 gerealiseerd. Uiteraard wordt de noodzakelijke procedures v.w.b. bouwvergunningen e.d. gewoon doorlopen.

Het project Pimp my Block wordt, rekening houdend met de door u geschetste aanvullingen van het eerste kwartaal 2009 in uitvoering genomen.

De benoemde aandachtspunten waarop hiervoor niet specifiek is gereageerd worden onderschreven en krijgen afhankelijk van realiseerbaarheid een plek binnen het WOP en de hieruit voortvloeiende uitvoeringsprogramma's

3.3 Jeugd, onderwijs en opvoedingsondersteuning juli 2009

Algemeen: investeer extra in de jongeren dat zijn de toekomstige bewoners.

1. Realiseer een sluitend programma voor jeugd/jongeren vanaf jonge leeftijd door opvoedingsondersteuning (rolmodel ouders), aantrekkelijk en goed onderwijs (basisschool en voorgezeten onderwijs) en voor-en naschoolse opvang, aanpak schoolverzuim (niets doen is geen optie: of school of werk), ondersteun initiatieven zoals de Wiekentschool
2. Concrete voorstellen/aandachtspunten: bijbrengen Burgerplicht, o.a. via lessen op school; stimuleer kinderen en hun ouders, alleen dan kan opvoedingsondersteuning succesvol zijn; stimuleer zelfoplossend vermogen, i.p.v. problemen voor hen op te lossen; zorg dat instanties in de wijk dezelfde boodschap uitdragen en elkaar versterken in een aanpak; Breng meer samenhang aan in programmering en inzet school en jeugd- en jongerenwerk; School en leraren moeten meer verantwoordelijkheid uitstralen m.b.t. leefbaarheid in de wijk en (sociale) omgang tussen de (jeugdige) bewoners (stopt niet bij het schoolhek): vereist samenwerking en commitment van alle partners; nazorg is wezenlijk, zeker bij arbeidstrajecten voor jongeren
3. Realiseer betaalbare en bereikbare vrijetijdsactiviteiten (soos, sport, cultuur etc.), zonodig individuele begeleiding (buddy, coach, vereniging, huiswerkbegeleiding mogelijk door o.a. studenten). Geef en maak jongeren verantwoordelijk voor henzelf en de omgeving. Voorkom dat enkele overlastgevende jongeren alle aandacht krijgen/opeisen richt acties ook op de anderen

Toevoeging Klankbordgroep december 2008 Jeugd, onderwijs en opvoedingsondersteuning

Prioriteiten/aandachtspunten

- Spelen in de openbare ruimte (o.a. spin in Nazareth zo spoedig mogelijk terug, uitbreiding speelvoorzieningen met ook spin in Limmel)
- Aandacht voor nieuw (school)gebouwen: vanwege voorbereidingsperiode komende jaren, de demografische ontwikkelingen, Brede School aanpak
- Onderwijs: geld vrijmaken voor kwalitatief onderwijs, conciërges, samenwerking school en naschoolse activiteiten, huiswerkbegeleiding (op school en/of in buurt)
- Meer aandacht voor sport, spel en kunst; concreet: uitbouwen "Wiekentschool" en "Kunstketel".
- Aandacht voor veilige schoolroutes
- Samenwerking versterken tussen scholen en het onderwijsveld en de andere organisaties (als: kinderopvang/peuterspeelzalen, welzijnswerk, jeugdzorg etc.)
- Laagdrempelige opvoedingscursussen
- Kinderen/jongeren "gemixt" (diverse achtergronden, ook buurtoverstijgend) met elkaar in contact laten komen. Zo leren ze van elkaar, verbreden hun horizon en komen met realiteit in aanraking.
- Beleid gemeente/overheid: visie voor de lange termijn (niet "waan van de dag" volgen)
- Centrum Jeugd & Gezin: hoe gaat het er uitzien? Hoe verhoudt het zich tot Kindcentrum?
- Kindcentrum: van belang dat het centraal komt te liggen in de buurten/wijk. Geattendeerd is op nieuwe school in Voerendaal (interessant gebouw, alles wat in gebouw zit heeft te maken met kind zoals voor- en naschoolse opvang, Groene Kruis)
- Belang van functie van één loket (laagdrempelig) in buurt dat voor iedereen (gratis) toegankelijk is
- Ga op zoek naar bestaande structuren en verbindingen bv. tussen verenigingen en school/sport/ scouting /jeugd-kinderwerk/etc

Reactie kerngroep december 2008 Jeugd, onderwijs en opvoedingsondersteuning

Voornoemde aandachtspunten zijn inderdaad van belang en komen aan bod bij de uitwerking van het WOP meer in het bijzonder de sociale bouwsteen en de hieruit voortvloeiende 2-jarige uitvoeringsprogramma's.

Een aantal kwesties zijn onderdeel van bewonersinitiatieven (spin/uitbreiding "natuur" speelplekken) en worden direct opgepakt.

3.4 Veiligheid juli 2009

1. Consequenties operatie Coffeecorner en Wietpas zijn nadelig voor "buitenwijken" en vergen extra aandacht en inzet; met name angst voor toename illegaliteit drugshandel en daarmee gepaard gaande overlast en criminaliteit; negatief advies Francois de Veyestraat, liever direct naar Beatrixhaven
2. Essentieel: duidelijke en eenduidige handhaving wet- en regelgeving. Regels zijn regels
3. Wat is minimale criminaliteit? Samen formuleren!
4. Wat is een acceptabel niveau van drugsoverlast? Is overlast überhaupt acceptabel? Samen formuleren!
5. Vergroten aandeel tijd op straat bij wijkagent, welzijnswerker, etc. (minder "formulieren/bureaucratie", meer op locatie met laptop)
6. Gedragscode per straat
7. Repressie en preventie: waarden en normen: verantwoordelijkheid van ouders en school samen
8. Elkaar kennen verhoogd veiligheidsbeleving (welkomstproject)
9. Verkeersveiligheid rond de school, verleg de busroute in Nazareth en dan bij school 30km zone, zorg voor veilige oversteekplaatsen, Idem Meerssenerweg
10. Aantal psychiatrische patiënten en zorgmijders vergen veel tijd van veilige buurtenteams i.v.m. overlast e.d., aanpak zorg verbeteren ter ontlasting buurt en veilige buurtenteam

Toevoeging Klankbordgroep december 2008 Veiligheid

Prioriteiten/aandachtspunten

- Veiligheid is **DE** prioriteit binnen de wijkaanpak. Verbetering van de veiligheid (sgevoelens) is voorwaardelijk voor vertrouwen en draagvlak bij bewoners. Het gaat hierbij om veiligheid in de zin van sociale veiligheid in de openbare ruimte en in brede zin, openbare orde. Vertrouwen terugwinnen is de basis voor een succesvolle aanpak. Eerst luisteren wat bewoners willen. Er bestaat "angst en moedeloosheid": bewoners melden niet, want gevoel is dat "politie niets doet"
- Spoedige uitvoering van: buurtbemiddeling, mentoren op straat, jeugdinterventieteams, leefregels tussen bewoners en wijkservicepunt met spreekuur buiten reguliere werktijden
- Aandacht voor goede bereikbaarheid hulpdiensten (brandweer, ambulance)

Reactie kerngroep Veiligheid:

Ook de kerngroep komt tot de conclusie dat (sociale) veiligheid een van de meest wezenlijke condities moet scheppen om tot verbetering van de leefbaarheid en participatie van bewoners te komen.

Juist om die reden is dit thema opgenomen als een van de korte termijnacties waarvan de uitvoering start vanaf jan. 2009 door het inzetten van het Buurtveiligheidsteam, de buurtbemiddeling en mentoren op straat.

Uiteraard wordt expliciet aandacht besteed aan een goede bereikbaarheid van o.a. de hulpdiensten.

3.5 Integratie en participatie juli 2009

1. Banen creëren in de wijk t.b.v. inzet op en aanpak van sociale problematiek in de wijk
2. Zorg voor voldoende en diverse activiteiten voor jeugd:
 - cyclisch programma met duidelijke structuur / organisatie (“clubwerk”) en met toezicht (vgl. project Pottenberg)
 - voldoende inbreng en eigen stem jeugd zelf
 - onderscheid 0-12 en 12 –23, incl. “nazorg” 23+
 - jongerenbus Trajekt komt te weinig en niet altijd voor iedereen tegelijkertijd (meer vindplaats en vertrekpunt)
 - afstemming met en aansluiting bij andere initiatieven (o.a. VSD, Wie-kent-school, etc)
3. Toegankelijkheid en (financieel) laagdrempelige gemeenschaps-voorzieningen
4. Meer aandacht gewenst voor vervolgcacties Klavertje Vier
5. Vrijwilligerswerk (m.n. besturen) staat onder druk, aandacht voor meer/andere (bestuurs)ondersteuning en begeleiding m.b.t. organisatie en financiën; zorg daarbij voor voldoende waardering van vrijwilligers(werk)
6. Belang onderhoud en veiligheid (speel)voorzieningen
7. Verdwijnen voetbalclub naar Geusselt zet verenigingsleven en sociale cohesie onder druk: Geusselt te ver weg en onveilige route; “sterplekken” in plannen aanbrengen

3.6 Werk en werkgelegenheid juli 2009

1. A-2 is unieke kans om voor alle niveaus van niet-werken de beroepsbevolking werkmogelijkheden te creëren. Buurten moeten hun potentiële arbeidskrachten voorbereiden
2. Organiseer groep 18-24 jarigen in “A-2 leger”: tewerkstellingsproject waarbij in het gebied woonachtigen 18 –24 jarigen die niet werken of naar school gaan, georganiseerd worden: training (houding, discipline) en inzet tunnelwerkzaamheden en openbare ruimte, etc
3. Aandacht voor problematiek personen die al generaties lang opgegroeid zijn in een omgeving waarin werken niet vanzelfsprekend is
4. Aandacht voor alternatieven voor reguliere arbeid (met name de drugshandel), zijn én aanwezig, én lucratief, dus heel verleidend
5. Gepleit wordt voor een houding van: “voor wat hoort wat”. Sanctie zonodig inzet
6. Een aanpak van werk moet zich dus richten op alleen de niet werkende maar in specifieke situaties ook op ouders, familie, school. Noodzakelijk dat we de werkloze kennen, we moeten achter de voordeur kijken
7. Suggestie over woningtoewijzing waarbij het hebben van werk meeweegt in de toewijzing van woningen (differentiatie en geen ongewenste concentraties)
8. Strenger zijn m.b.t. inburgering van nieuw- en oudkomers
9. Extra aandacht:
 - leeftijdsgroep 40+
 - mensen die wel willen werken maar vanwege gezondheid of iets dergelijks niet kunnen
 - vergt andere attitude van en samenwerking tussen uitkeringsinstanties
 - mensen niet alleen naar gesubsidieerde arbeid werk of toeleiden en begeleiden, ook voldoende aandacht voor nazorg en/of uitval
10. Zoek naar nog meer mogelijkheden om de ‘stille’ armoede te ontdekken en te bereiken, (Bijv. via verenigingen, sleutelfiguren)
11. Zorg voor taalgebruik en formulieren die niet afschrikken en dus voor meer mensen begrijpelijk zijn. Start een klapperproject op